

jen manžela žalované, nikoliv žalované. Podle toho je okresní soud pro jednotlivé žaloby příslušný a bylo proto rozhodnuto, jak bylo svrchu uvedeno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatelka není v právu. Odůvodnění napadeného usnesení jest správné. K vývodům dovolacího rekursu se dodává: Mezi stranami jest nesporné, že nešlo o poměr kontokorentní a že není zažalováno saldo z takového poměru (čl. 291 obch. zák.). Obchodní spojení toho obsahu, že zákazník odebírá po delší dobu zboží od obchodníka, není samostatným právním důvodem pro pohledávky a pro závazky z takového spojení vznikající. Okolnost, že zboží bylo dodáváno na úvěr na odběrní knížku, že se jednotlivé dodávky zvláště ani neúčtovaly ani neplatily a že věřitelka po delší době jednotlivé položky sečetla a žádala zaplacení, neučinila z jednotlivých pohledávek jednotnou pohledávku z téhož skutkového a právního důvodu. Právním důvodem každé jednotlivé pohledávky byla ta která kupní smlouva. Všechny pohledávky spočívají jen na podstatně stejnorodém skutkovém a právním důvodu (§ 11 čis. 2 c. ř. s.), ale každá z nich jest samostatná. Ujednání splatnosti kupních cen nenáleží k podstatným náležitostem kupní smlouvy (§ 1053 a k tomu § 1094 obč. zák.). Uznání celkového dluhu manželem žalované vlastním jménem, o němž praví dovolací rekurs, že má povahu novace, netýkalo se poměru mezi žalovanou a věřitelkou. První soud ovšem zjistil, že »toto ujednání bylo sděleno kanceláři Dra Č-a Františce Š-ové (věřitelce) a schváleno«. Ale toto schválení týkalo se jen ujednání s manželem, neboť manžel žalované podle informace ze dne 28. srpna 1926 učinil závislým uznání dluhu na povolení ujednaných lhůt věřitelkou. Postup dvou skupin pohledávek na žalobkyni v úhrnných sumách a zápis těchto sum do obchodních knih žalobkyně jest pro posouzení samostatnosti jednotlivých pohledávek zcela bez významu. Postup nemá jiného významu, než že se změní osoba věřitelova. Pohledávka a její právní důvod zůstanou nezměněny (§ 1394 obč. zák.). Osud jednotlivých postoupených pohledávek může býti ve sporu různý. Ani hromadění několika nároků v téže žalobě, pokud jest podle § 227 c. ř. s. přípustné, nic nezmění na samostatnosti jednotlivých nároků.

Čís. 9710.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Skutečné odnětí moci nad autem přesunuje zodpovědnost na toho, kdo je má v moci, jen, stalo-li se odnětí činem přičícím se objektivnímu právu. Zneužití příkazu, daného majitelem silostroje, nezbavuje majitele ručení podle § 1 zák.

Doložkou v § 8 aut. zák.: »pokud jde o jejich službu při provozu silostroje« bylo jen zdůrazněno, že majitel silostroje ručí jen tehdy,

jednal-li kdo jako pomocník v provozu. Majitel silostroje a jeho pomocník v provozu ručí za škodu rukou nedílnou.

(Rozh. ze dne 6. března 1930, Rv II 476/29).

Žalobcův automobil srazil se s automobilem náležejícím Ludvíku M-ovi a řízeným Antonínem M-em. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice proti Antonínu M-ovi důvodem po právu, žalobu proti Ludvíku M-ovi zamítl. Odvolací soud vyhověl žalobcovu odvolání a uznal žalobní nárok důvodem po právu i proti Ludvíku M-ovi. Důvody: Žalobce opíral žalobní nárok proti žalovanému Ludvíku M-ovi jen o ustanovení § 1315 obč. zák. a teprv při ústním jednání dne 7. února 1929 přednesl, že ho odvozuje též z ustanovení § 8 aut. zák., poněvadž Ludvík M. jako vlastník ručí za zavinění druhého žalovaného, jehož použil při provozu silostroje. Jest tedy nesprávné tvrzení odvolacího sdělení, že se žalobce nedovolával automobilového zákona. Bylo zkoumati, zda předpoklady § 8 aut. zák. jsou splněny. Že Ludvík M. patřil k osobám podle § 1 aut. zák., jest nesporné. Šlo jen o to, zda druhý žalovaný Antonín M., jenž škodu podle zjištění prvního soudu zavinil neopatrností, byl osobou, již Ludvík M. při provozu silostroje použil, a zda při jeho jednání, z něhož povstala škoda, šlo o jeho výkon služby při provozu. Jest sice správným tvrzení žalovaného proti tvrzení žalobcovu, že Antonína M-a nebylo použito Ludvíkem M-em jako řidiče vozidla. Avšak jest přisvědčiti žalobci, že žalovaný připustil v žalobní odpovědi, kterou přednesl u ústního jednání ze dne 29. března 1927, že, by nemusil nechat auto před lázněmi bez dohledu, vzal i spolužalovaného Antonína M-a sebou a že vystoupiv, nařídil mu, by na něho počkal. Použil ho tedy podle vlastního udání při provozu automobilu, svěřiv mu nad vozidlem dozor, a jest úplně bez významu, zda tento proti udělenému příkazu s autem jako řidič jel. Ač není správným názor odvolatelův, že ho nestíhá důkazní břemeno podle § 1 aut. zák., jest uplatňovaný důvod nesprávného právního posouzení v tom směru, že Ludvík M. jako vlastník auta ručí za zavinění svého syna, jehož při provozu použil, opodstatněn. Podle zjištění prvního soudu, které odvolací soud přejímá za své, dopustil se Antonín M. neopatrnosti, poněvadž jel proti předpisům po své pravé straně. Avšak zavinění jeho spočívalo též v tom, že podle souhlasného udání obou stran v době nehody neměl ještě vůdčí list a přece vozidlo řídil. Žalobcem samým připuštěné spoluzavinění spatřoval první soud v tom, že se při výjezdu z užší ulice na širokou třídu nepřesvědčil, zda je pro jízdu volná. Toto zjištění a úsudek přejímá odvolací soud za své. Poněvadž nelze zjistiti poměr obojího zavinění, nesou škůdci a poškozený škodu podle § 1304 obč. zák. rovným dílem. Podle § 1302 obč. zák. ručí oba škůdci solidárně, poněvadž nelze určití podíl každého z nich na poškození.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání Ludvíka M-a.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc správně po právní stránce a odkazuje se dovolatel na důvody napadeného rozsudku, k nimž jest dodati ještě toto: Mylně míní dovolatel, že jest Ludvík M. osvobozen od povinnosti k náhradě podle § 1 (4) aut. zák. Jen skutečné odnětí moci nad autem přesunuje podle § 1 (4) aut. zák. zodpovědnost na toho, kdo má možnost s autem vládnouti, ovšem jen, stalo-li se odnětí této moci bezprávným činem, činem přičícím se objektivnímu právu, předpisům obecného právního řádu; třeba že Antonín M. jednal bezprávně a proti nařízení Ludvíka M-a, nedopustil se objektivního bezprávného činu; odňal-li auto vlastníkovi dispoziční, zneužil-li daného mu příkazu, za což je arcíř vlastníkovi zodpověden, nezbavuje to vlastníka ručení podle § 1 aut. zák. (srov. též rozh. čís. 8313, 5404, 3561, 2035 sb. n. s.). Podle § 8 aut. zák. ručí vlastník silostroje nebo kdo podle § 1 na jeho místo nastupuje za zavinění osob, jichž při provozu používá, pokud jde o jejich službu při provozu silostroje, i tam, kde nároky na náhradu z provozu silostroje jest posuzovati podle občanského práva (§ 3 aut. zák.). Odvolací soud správně usoudil ze zjištění prvního soudu, podle něhož Antonín M. odejel, ač měl příkaz od Ludvíka M-a, aby v K. se silostrojem na něho počkal a odvezl ho domů, až se vykoupá, že Ludvík M. p o u ž i l Antonína M-a při provozu silostroje; že tento při této příležitosti podnikl jízdu, při které došlo k srážce, není sporno. Doložka v § 8 aut. zák. »pokud jde o jejich službu při provozu silostroje« neobsahuje další omezení, než jest stanoveno ve větě předcházející a byla, jak plyne z IX. zprávy just. výb. vídeňské sněm. o usnesení panské sněmovny (čís. 709 příloh, XVIII. seze 1908) přičleněna jen k objasnění a obsažena již ve vládní předloze. Doložkou touto bylo jen zdůrazněno, že majitel silostroje ručí toliko tehdy, jednal-li kdo jako pomocník v provozu. Jsou tu tedy veškeré předpoklady podle § 8 aut. zák., podle nichž vlastník silostroje ručí za způsobenou škodu a nepřicházejí tu předpisy §§ 1313 a 1315 obč. zák. vůbec v úvahu. Odvolací soud správně také vystihl, že Antonín a Ludvík M-ovi ručí rukou nedílnou; ne sice podle § 1302 obč. zák., nýbrž proto, že Ludvík M. jako vlastník auta ručí za zavinění Antonína M-a jako za zavinění vlastní, tak, jakoby byl zavinil škodu sám, nikoli za škodlivý čin vlastní, který by se sbíhal se škodlivým činem osoby druhé.

Čís. 9711.

Pokud jest za vypovídající stranu považovati československý stát, dána-li výpověď ředitelstvím státních drah.

(Rozh. ze dne 6. března 1930, Rv II 86/30.)

Ředitelství státních drah dalo žalované firmě mimosoudní výpověď z nájmu. K námitkám žalované ponechal procesní soud